


Міністерство освіти і науки України  
Відокремлений структурний підрозділ  
«Запорізький електротехнічний фаховий коледж  
Національного університету «Запорізька політехніка»

ЗАТВЕРДЖУЮ  
Директор коледжу  
Свген РЯБЕНКО  
«30» 08 2021 р.



## ПОЛОЖЕННЯ ПРО НАВЧАЛЬНО-ВИРОБНИЧІ МАЙСТЕРНІ

Розглянуто та схвалено  
педагогічною радою  
ВСП «ЗЕФК НУ «Запорізька  
політехніка»  
Протокол № 1 від 30.08.2021  
Голова педагогічної ради  
 Свген РЯБЕНКО

## 1. Загальні положення

1.1 Навчально-виробничі майстерні (НВМ) створюються наказом директора коледжу як структурний підрозділ відповідно до Державних стандартів фахової передвищої освіти, державних освітніх стандартів спеціальностей, Положення про ВСП «Запорізький електротехнічний фаховий коледж Національного університету «Запорізька політехніка» і діють на підставі законодавчих і нормативних документів.

1.2 Навчально-виробничі майстерні (НВМ) є навчальною базою коледжу і забезпечують поєднання навчання з відпрацюванням практичних навичок згідно з напрямками підготовки студентів.

1.3 Навчально-виробничі майстерні створюються з метою формування загальної та професійної культури студентів, створення умов для якісного навчання основам професії, підвищення мотивації студентів до професійної діяльності, наданню допомоги студентам у підготовці до практичних занять, до виробничої практики, підвищення якості підготовки фахівців.

1.4 Навчально-виробничі майстерні - спеціально обладнані навчальні приміщення для проведення електромонтажної, радіовиміральної, слюсарної та механічної практик і забезпечують навчально-виробничу, методичну та навчально-виховну роботу.

1.5 Кількість годин проходження практик та їх терміни визначаються в навчальних планах відповідної спеціальності.

1.5 Устаткування навчально-виробничих майстерень повинно відповідати вимогам Державних стандартів фахової передвищої освіти та положенням з охорони праці.

1.6 Безпосередня організація та керівництво роботою навчально-виробничих майстерень відповідно до посадової інструкції покладається на завідувача навчально-виробничими майстернями, якого призначає директор коледжу.

1.7 Загальне керівництво роботою навчально-виробничих майстерень здійснює заступник директора з виробничого навчання.

1.8 У кошторисі коледжу передбачаються кошти для навчально-виробничих майстерень на придбання необхідного обладнання, інструментів, матеріалів. Майно навчально-виробничих майстерень становлять основні фонди та обігові кошти, а також інші цінності, вартість яких відображається в балансі закладу освіти. Фінансування майстерень відбувається за рахунок бюджетних (позабюджетних) коштів згідно з кошторисом на відповідний напрям підготовки.

## 2. Основні напрямки та зміст діяльності навчально-виробничих майстерень

2.1 Навчально-виробничі майстерні здійснюють діяльність за такими напрямками:

2.1.1 організаційна робота;

2.1.2 навчально-методична робота;

2.1.3 позанавчальна робота;

2.1.4 узагальнення передового досвіду роботи.

2.2 Завідувач навчально-виробничими майстернями повинен:

2.2.1 допомагати розробляти та вдосконалювати навчально-методичний матеріал з практичного навчання;

2.2.2 забезпечувати майстерні необхідним обладнанням, інструментами та матеріалами відповідно до наскрізних програм навчальних практик;

2.2.3 забезпечувати контроль за роботою майстрів виробничого навчання, виконанням програми практик;

2.2.4 знати і виконувати вимоги нормативних актів про охорону праці і довкілля, правила безпечного поводження з устаткуванням, механізмами, користуватися засобами колективного та індивідуального захисту;

2.2.5 дотримуватися норм, методів і прийомів безпечного ведення робіт;

2.2.6 забезпечувати високу якість підготовки студентів практичним навичкам, виконанням ними норми часу і виробітку, дотримання в майстернях технологічної дисципліни і охорони праці;

2.2.7 утримувати відповідно до технологічних вимог і умов експлуатації навчально-виробниче обладнання майстерні, своєчасну підготовку до заняття навчальних майстерень;

2.2.8 проводити реконструкцію і модернізацію навчально-виробничого обладнання, інвентарю, інструмента відповідно до перспективних планів, забезпечувати готовність майстерень до нового навчального року;

2.2.9 безпосередньо відповідати за безпечний стан робочих місць, обладнання, приладів, інструментів, інвентарю тощо;

2.2.10 розробляти і переглядати один раз на три роки інструкції з охорони праці для навчальних виробничих майстерень;

2.2.11 здійснювати навчання та інструктаж з охорони праці під час роботи, що передбачені навчальними вимогами, і при виконанні практичних робіт з професії з обов'язковим вивченням вимог стандартів безпеки праці;

2.2.12 проводити вступний інструктаж студентів з обов'язковою реєстрацією в журналі, первинний на робочому місці - у журналі виробничого навчання;

2.2.13 забезпечувати наявність нормативно-технічної документації, правильне збереження матеріальних цінностей;

2.2.14 проводити профілактичний огляд і своєчасний ремонт устаткування, брати участь у комісіях з проведення інвентаризацій матеріальних цінностей і ревізій;

2.2.15 вирішувати питання модернізації устаткування і технічного обладнання.

2.3 На завідувача навчально-виробничими майстернями покладається:

2.3.1 впровадження нових технічних досягнень і передових методів практичного навчання;

2.3.2 створення необхідних умов праці відповідно до вимог з охорони праці та техніки безпеки;

2.3.4 забезпечення роботи гуртків технічної творчості студентів відповідних напрямів підготовки;

2.3.5 виконання оперативної роботи щодо матеріально-технічного забезпечення проведення практик;

2.3.6 налагоджування техніки, обладнання, підготовка їх до занять;

2.3.7 організація та проведення заходів з охорони праці, протипожежної безпеки та техніки безпеки;

2.3.8 забезпечення ведення обліку і складання звітності;

2.3.9 здійснювати методичну роботу, ремонт обладнання, забезпечення навчального процесу необхідною технічною та технологічною документацією тощо.

2.4 Завідувач навчально-виробничими майстернями бере участь:

2.4.1 в оглядах навчальних кабінетів і лабораторій;

2.4.2 розробці заходів щодо поліпшення умов роботи і недопущенню травматизму на довірених ділянках;

2.4.3 у комісіях з проведення інвентаризацій матеріальних цінностей і ревізій;

2.4.4 у розслідуванні нещасних випадків.

2.5 Завідувач навчально-виробничими майстернями готує необхідні матеріали для:

2.5.1 заступників директора;

2.5.2 до річного звіту з практик та підсумкової педагогічної ради.

2.6 Завідувач навчально-виробничою майстернею відстежує стан:

2.6.1 охорони праці, протипожежної безпеки і промисловій санітарії при роботі з устаткуванням;

2.6.2 технічного стану устаткування довіреного підрозділу.

### **3. Основні вимоги до навчально-виробничих майстерень**

3.1 Навчально-виробничі майстерні складаються з приміщень для проведення електромонтажної, радіовимірювальної, слюсарної та механічної практик та кабінету токарної справи.

3.2 Навчально-виробничі майстерні оформляються відповідно до змісту діяльності щодо навчання студентів за освітньо-професійним ступенем фахового молодшого бакалавра.

3.3 Навчально-виробничі майстерні повинні містити:

- освітньо-кваліфікаційну характеристику;

- робочі програми та наскрізні навчальні програми практик;

- контрольно-діагностичні матеріали (тестові завдання, завдання для контрольних робіт, картки індивідуального опитування);

- стенди з охорони праці.

3.4 Навчально-виробничі майстерні оснащуються відповідним обладнанням, технічними засобами навчання, навчально-наочними посібниками, всіма необхідними засобами навчання для організації виробничого процесу відповідно до чинних типових переліків для кожної спеціальності.

3.5 Кожен студент забезпечується обладнанням відповідно до спеціальності робочим місцем з урахуванням вимог до організації навчально-виробничого процесу, охорони праці.

3.6 Навчально-виробничі майстерні забезпечуються засобами пожежогасіння і медичною аптечкою.

3.7 Навчально-виробничі майстерні повинні відповідати естетичним і гігієнічним вимогам.

#### 4. Організація проведення практик у майстернях

4.1 Практика у студентів коледжу в навчально-виробничій майстерні організується відповідно до навчальних планів, чинних програм і графіка навчального процесу.

4.2 Практику в навчальній майстерні проводять майстри виробничого навчання (викладачі спеціальних дисциплін відповідного напрямку в разі відсутності майстра).

4.3 Під час проведення практики студенти забезпечуються робочими місцями, основними та допоміжними матеріалами, інструментами тощо.

4.4 Зміст етапів практики визначається наскрізними програмами практик за спеціальностями, які встановлюють дидактично обґрунтовану послідовність формування в студентів системи професійних умінь і навичок відповідно до майбутньої спеціальності.

4.5 На підставі наскрізних програм практик майстри виробничого навчання за погодженням з головами циклових комісій складають робочі програми практик за спеціальностями.

4.6 За зміст програм практик і здійснення методичного керівництва практикою відповідають циклові комісії.

4.7 У навчально-виробничій майстерні можуть організовуватись виставки - перегляди зразків виконання індивідуальних завдань студентів або гурткової роботи.

#### 5. Вимоги до приміщень майстерень

5.1 Кількість робочих місць майстерні визначається з урахуванням поділу на підгрупи у відповідності до встановлених чинних нормативів.

5.2 Навчальні майстерні повинні відповідати вимогам чинного законодавства.

5.3 Навчальна майстерня повинна повністю забезпечуватися засобами пожежогасіння, вуглекислотними вогнегасниками та універсальними аптечками першої допомоги.

5.4 Приміщення майстерень оформляється стендами, таблицями і плакатами з безпеки праці і виробничої санітарії, матеріалознавства, технології обробки матеріалів, профорієнтації тощо. У майстернях організовують постійно діючі виставки виробів, виготовлені студентами. Колір фарбування стін, обладнання, інструментів добирається відповідно до вимог ергономіки і технічної естетики з використанням кольорів і знаків безпеки.

## 6. Документація навчально-виробничих майстерень

6.1 Документація навчально-виробничих майстерень включає в себе паспорт навчально-виробничих майстерень, журнали інструктажів з охорони праці.

6.2 Завідувач навчально-виробничих майстерень контролює оформлення паспортів навчально-виробничих майстерень, що включає:

6.2.1 акт вводу в експлуатацію;

6.2.2 план розташування обладнання навчально-виробничих майстерень;

6.2.3 загальні відомості та характеристика майстерень;

6.2.4 характеристики основних параметрів санітарно-технічного стану приміщення;

6.2.5 перелік обладнання оснащених дільниць, їх технічну і технологічну документацію;

6.2.6 перелік наочного приладдя: стендів, таблиць і плакатів з безпеки праці і виробничої санітарії;

6.2.7 перелік осіб, які мають доступ до майстерні.

6.2.8 перелік усіх навчальних практик, які проводяться в майстернях та графік їх проходження;

6.2.9 стан інженерно-технічних комунікацій та системи захисту приміщень.

6.3 Навчально-виробнича майстерня повинна мати таку документацію з охорони праці:

6.3.1 інструкції з охорони праці;

6.3.2 правила внутрішнього трудового розпорядку;

6.3.3 журнал реєстрації інструктажів з питань охорони праці для студентів і співробітників навчально-виробничих майстерень;

6.3.4 журнал реєстрації інструктажів з питань охорони праці викладачів;

6.3.5 план евакуації.

6.4 Інша нормативна документація:

6.4.1 перспективний план розвитку;

6.4.2 річний план роботи;

6.4.3 журнал оперативного контролю проведення робіт;

6.4.4 книга обліку обладнання та матеріальних цінностей.

6.4.5 інвентарний список основних засобів.

Погоджено:

Заступник директора з ВН



Олександр НАЗАРОВ

Завідувач НВМ



Аркадій БЕНДЕРСЬКИЙ

Інженер з охорони праці



Валерій ПАПШВІН

Юрисконсульт



Марія КОНДРАШОВА